

VOORBEREIDING OPEN- EN
GESLOTEN LETTERGREEPREGEL

Spellingcategorie: voorbereiding open- en gesloten lettergreepregel

Inhoudsopgave

blz.

1.	Aanleren van de begrippen: medeklinker
korte klanken
lange klanken
tweetekensklanken	r-50
2.	Verdelen in klankgroepen	r-58
3.	Toets begrippen bij klinkerwoorden	r-72

Om de regelwoorden goed te schrijven moeten we eerst nog wat andere dingen leren.

Dit zijn de letters van het alfabet:

a b c d e f g h i j k l m n o p q r s t
u v w x ij z

Sommige letters noemen we klinkers, andere heten medeklinkers, behalve de ij, dat is een apart geval.

De klinkers zijn: a e i o u

Zet in het volgende alfabet alleen een rondje om de medeklinkers:

a b c d e f g h i j k l m n o p q r s t u v
w x ij z

Schrijf achter de volgende woorden alleen de medeklinkers van het woord op

braam		kwast	
school		kip	
strip		droom	
frits		glans	
heks		joop	
kwart		lamp	
mes		naakt	
plas		rots	
schaap		trots	
vriend		wals	
zwaan		straks	

Klinkers kun je verdelen in **korte klanken** en **lange klanken**.

De **korte klanken** klinken ook kort, het zijn de:

a e i o u

Luister goed:

het is de **a** zoals je die hoort in **jan**

het is de **e** zoals je die hoort in **en**

het is de **i** zoals je die hoort in **wim**

het is de **o** zoals je die hoort in **rob**

het is de **u** zoals je die hoort in **zus**

Als je het niet meer weet, denk dan aan het volgende zinnetje:

jan en wim

rob en zus

De **lange klanken** klinken ook lang, het zijn de:

aa ee oo uu

Luister goed:

het is de **aa** zoals je die hoort in **jaap**

het is de **ee** zoals je die hoort in **eet**

het is de **oo** zoals je die hoort in **ook**

het is de **uu** zoals je die hoort in **zuur**

Als je het niet meer weet, denk dan aan het volgende zinnetje:

jaap eet ook zuurtjes

Zet bij de volgende woorden alleen een kring om de korte klank in een woord:

bus schuur kip stok haas pet lees jan loop

Zet bij de volgende woorden alleen een kring om de lange klank in een woord:

jaap boek muur koop geef zet ziet vuur pit

Zet de volgende woorden in de goede rij.

aap schip straks bus droom lees drop plaat vuur mes

korte klanken	lange klanken

Schrijf van de volgende woorden alleen de medeklinkers op:

plaat		school	
strop		plof	
paard		grap	
zweer		vrees	
strooi		schub	

Schrijf van de volgende woorden alleen de korte klanken op:

stuk		klep	
strop		kip	
jan		zus	
ijskast		zondag	
daarom		melkkan	
zakmes		kantoor	
buurman		spoorweg	
druk		flip	

Schrijf van de volgende woorden alleen de lange klanken op:

schoot	lees
vraag	schuur
buurman	feestdag
schooltas	kampvuur
voorjaar	zeepdoos
weegschaal	vuurwerk
vraagstuk	haarkam
droog	kleeft

Schrijf 5 woorden op met een lange klank:

.....
.....

Schrijf 5 woorden op met een korte klank:

.....
.....

Schrijf 5 woorden op waarin de medeklinker k voorkomt:

.....
.....

Schrijf 5 woorden op waarin de medeklinker g voorkomt:

.....
.....

Naast de korte en lange klanken heb je ook nog de **tweete-
kenklanken**.

Kijk maar ze bestaan uit twee tekens, maar je spreekt ze uit als één klank. Het zijn de:

oe eu ui ei ij ou au ie

**Schrijf achter de volgende woorden alleen de tweeteken-
klanken:**

boeken		scheuren	
zieke		treinstel	
ijsco		kruiswoord	
zoutpot		flauw	
breinaald		kiespijn	
klapdeur		moestuin	
iemand		glijbaan	
driehoek		zeurkous	
rauwkost		hoofdpijn	

**Schrijf 10 woorden op waarin een tweetekenklank voor-
komt:**

Schrijf de volgende woorden in het goede hok:

schaap klop deur schuur klip saus groot fles trein
 rijk vlees kruk snoep kruik vlag kous griep zakmes
 slaapzaal kiespijn reiswaag hakmes kopbal huisdier
 brooddeeg gootsteen grasveld stopverf vliegreis kleur-
 boek vuurrood melktand

korte klanken	lange klanken	tweetekenklanken

Zoek in ieder woord de letter op die dik gedrukt is. Schrijf op de stippelijntjes of het een medeklinker, een korte klank, een lange klank of een tweetekenklank is.

s chuur	stri p
k leur	boos
a ap	pijn
b ruin	kl a p
stop	ja a p
f lauw	dr u k
z aag	stout
r ob	z u s
v lieg	kl a ar
e n	kr u ip
k reeft	du u r

Schrijf nu 4 woorden op met een lange klank

.....

Schrijf 4 woorden op met een korte klank

.....

Schrijf 4 woorden op met een tweetekenklank

.....

Schrijf 4 woorden waarin de medeklinker r voorkomt

.....

Schrijf de volgende woorden in het goede hok:

zuur zakmes fles scheur jan jaap en eet rijk wim
 zus ook rob saus zout muis vlieg speelplaats touw
 graaf broek

korte klanken	lange klanken	tweetekenklanken

Spreek het woord uit in stukjes (klankgroepen). Je moet heel goed **luisteren** wat je hoort. Een klankgroep lijkt soms op een lettergreep, maar is niet altijd hetzelfde.

Als je het moeilijk vindt, kun je het woord klappen of tikken.

Hieronder staan een aantal woorden en achter ieder woord, schrijf je op hoeveel stukjes (klankgroepen) je **hoort**.

paarden	stelen
tekening	huilen
kip	vertellen
kippenhok	schip
kipjes	geschiedenis
katten	aardrijkskunde
stop	moeilijk
leesboekje	gemakkelijk
helpen	ho
stokken	gebakken
muren	schaats
schuurdeur	appelflappen

Spreek het woord goed uit en luister goed hoeveel stukjes (klankgroepen) je hoort. Schrijf achter het woord het aantal stukjes dat je hoort.

gelopen	verkouden
straat	eindelijk
speelgoed	speelgoedtrein
spel	spelen
spelletje	schilderijen
zakdoeken	dweil
schalen	trouwen
spetteren	trouwpartij
knalrood	belangrijke
vlieg	verhaal
vliegers	tekeningen
koorden	mededelingen
apekop	zee

Goed luisteren! Spreek het woord uit en schrijf achter het woord hoeveel stukjes (klankgroepen) je hoort!

huilebalk	schuilen
vuilnis	jarige
vuil	zieke
prima	ziekenhuizen
balletje	schaapherder
school	gevraagd
knoeipot	muizeval
gelopen	muizevalletje
eierdop	muis
kammetje	gelukkig
hitte	nieuwjaarswens
besluiten	haren
beschuit	tandenborstels
struik	operatie
diploma	kattebelletje
aardbeien	spelen

Luister goed!

Spreek het woord uit in stukjes (klankgroepen). Als je aan het eind van een stukje (klankgroep) een **tweetekenklank** hoort, zet je op het stippellijntje: ja

wiegen		reuzen	
schapen		fouten	
kauwen		bakker	
zakmes		vlooien	
bovenop		pluizen	
druiven		strikken	
paarden		klussen	
prijzen		deuken	
koeken		zieke	
borden		gevaren	
beloven		zeilboot	
koekepan		vrouwen	
hitte		verklappen	
droefenis		huilebalk	
geheim		appelflap	
strijken		schoenen	

Luister goed!

Spreek het woord uit in stukjes (klankgroepen). Als je aan het eind van een stukje (klankgroep) een **medeklinker** hoort, zet je op het stippellijntje: ja

zakmes		voetbal	
sleutel		banken	
liften		hakken	
slopen		muren	
kantoor		groeten	
vliegtuig		spaarpot	
tuinstoel		soldaat	
dakpan		graven	
klompen		kloppen	
kippen		lampen	
schaats		staarten	
voor deur		hakmes	
pompen		waren	
sluiten		slurven	
drukte		ligstoel	

Luister goed!

Spreek het woord uit in stukjes (klankgroepen). Let goed op. Als je aan het eind van een stukje (klankgroep) een **tweetekenklank** of een **medeklinker** hoort, zet je op het stippellijntje: ja

toeter		spijker	
wortel		soldaat	
wonen		stuiver	
dinsdag		bloemen	
melkboer		kaasschaaf	
tomaat		framboos	
knorren		treinen	
schijnen		spelen	
sterke		vlieger	
kleuter		vijver	
eekhoorn		plakken	
horen		viskom	
biefstuk		kiezen	
stiekum		huren	
eetzaal		kaarten	
eten		schelpen	

Luister weer goed. Je spreekt het woord uit in stukjes (klankgroepen). Als je aan het eind van een stukje een lange klank **hoort**, schrijf je op de stippellijnen; ja

lopen	schieten
bakken	schooltas
schaven	muren
lezen	trouwen
zieke	beloven
kleine	stokken
schuren	praten
schatten	paarden
leesboek	vragen
geven	klappen
apen	grote
haarkam	aardbei
kammetje	stralen
schooltje	putten
muurvast	slaapzaal
bezem	duren

Luister goed!

Spreek het woord uit in stukjes en als je aan het eind van een stukje een lange klank **hoort**, schrijf je op het stippelijntje: ja

gehoord	beleven
schuurdeur	moeilijk
aardig	helemaal
poorten	buurten
allemaal	gemeen
trouwerij	wiegen
schilderen	gratis
liggen	probleem
verhuren	spoken
kleven	konijnen
ogen	grappige
leesbril	schaaltje
verhaaltje	verblijven
schutting	vla
zeventien	klapdeur

Luister goed!

Spreek het woord uit in stukjes (klankgroepen). Als je aan het eind van een stukje een lange klank **hoort**, zet je ja op het stippellijntje.

Daarna zet je **onder** die lange klank een streepje

vuren		buurman	
kopen		koppen	
schateren		baarden	
steken		leesles	
gummetje		slapen	
stroop		metselen	
gestolen		schepen	
treinen		dropjes	
gelukkig		bovenaan	
slaapkamer		draven	
verduren		buurman	
naalden		kalender	
stroken		beloning	
bestemming		tekening	

Luister goed!

Spreek het woord uit in stukjes (klankgroepen). Als je aan het eind van een stukje (klankgroep) een lange klank hoort, schrijf je op het stippelijntje: ja

Daarna zet je een streep onder die lange klank.

haren		beloven	
haardos		schooltas	
haarden		stofdoeken	
hakken		knikkeren	
sturen		kleverig	
stuurman		klepperen	
kleuren		vervelend	
drukknop		overdreven	
operatie		naslagwerk	
drama		ogenblik	
duwen		kerkklok	
geheimen		branderig	
delingen		opening	
drukkerij		kluwen	
begraven		gehoorzaam	
stikstoffen		kanonnen	

Luister goed!

Spreek het woord uit in stukjes (klankgroepen). Als je aan het eind van een stukje (klankgroep) een korte klank **hoort**, schrijf je op het stippelijntje; ja

bakken		ontwijken	
stoken		kammen	
drukken		stippen	
schuren		hekken	
verhaal		strelen	
straks		klapdeur	
karren		knollen	
schutting		hitte	
handschrift		schuilen	
lessen		helpen	
vlekken		putten	
vlerken		verhuren	
leesboek		drukte	
kloppen		schikken	
kerkklok		klappertje	

Luister goed!

Spreek het woord uit in stukjes (klankgroepen). Als je aan het eind van een stukje (klankgroep) een korte klank **hoort**, zet je op het stippelijntje: ja

leven		verklappen	
schrijven		straten	
strekken		schoppen	
bussen		knippen	
buurman		verstoppertje	
kuren		schelpen	
ogenblik		avondrood	
stikken		krukken	
leesles		punten	
kabouter		kanonnen	
slikken		stikkers	
hakken		voetbal	
ballon		hobbelpaard	
grootvader		krabben	
likken		zakmes	

Luister goed!

Spreek het woord uit in stukjes (klankgroepen). Als je aan het eind van een stukje (klankgroep) een korte klank **hoort**, schrijf je op het stippellijntje: ja

Daarna zet je onder de korte klank een streep.

schrikken		sluiten	
spuiten		kloppen	
klassen		schakels	
scheppen		drukken	
bordlessen		voetballen	
happen		schooltas	
potloden		bakplaten	
voetballen		leeslessen	
deurknop		knalpot	
schrokken		schaduw	
stellen		knikkerpot	
ligstoelen		boterham	
stokbroden		blussen	
broodmessen		vorken	

Luister goed!

Spreek het woord uit in stukjes (klankgroepen). Als je aan het eind van een stukje (klankgroep) een korte klank hoort zet je op het stippelijntje: ja

stukken		roven	
stoomboten		trappers	
kippenhok		spierpijn	
schoppen		spreken	
zakmessen		stropdas	
vraagstuk		suffen	
plaaggeesten		groeten	
kippen		kloppen	
spreken		zakmes	
zakdoeken		vlaggen	
uitsloven		kloppen	
nieuwsgierig		vertrek	
lussen		klapdeur	
uitkloppen		deurknop	

TOETS: begrippen bij de open- en gesloten lettergreep-regels

1. **Schrijf de volgende woorden in het goede hok:**
zuur mes klap scheur jan jaap en eet trein wim
zus ook rob saus zout muis vlieg plaats touw
broek kuur

korte klanken	lange klanken	tweetekenklanken

2. **Spreek het woord goed uit en luister goed hoeveel stukjes (klankgroepen) je hoort. Schrijf achter het woord het aantal stukjes dat je hoort.**

gelopen eindelijk

straat trouwen

meeleven mededeling

apekop zee

knalrood schilderijen

spelletje verhaaltje

3. **Luister goed. Spreek het woord uit in stukjes (klankgroepen). Als je aan het eind van een stukje (klankgroep) een tweetekenklank hoort, zet je op het stippellijntje: ja**

wiegen reuzen

schapen vrouwen

geheim plaksel

pluizen huilebalk

schoenen tekening

Spreek het woord uit. Als je aan het eind van een stukje (klankgroep) een medeklinker hoort, zet je op het stippellijntje: ja

plaksel schieten

werken knalrood

ligstoel appels

scholen drukte

voetbal pompen

Spreek het woord uit in stukjes (klankgroepen).
Als je aan het eind van een stukje (klankgroep) een
lange klank hoort, schrijf je op het stippellijntje:
ja

kleven		verhaaltje	
klapdeur		ogen	
probleem		vuren	
zeventien		stralen	
blijven		leesbril	

Spreek het woord uit in stukjes (klankgroepen).
Als je aan het eind van een stukje (klankgroep) een
korte klank hoort, schrijf je op het stippellijntje:
ja

schrikken		vallen	
boten		vorken	
sluiten		klussen	
kleppen		kippen	
zakmessen		boterham	

